

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 p.d.
do 3-jej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy,
w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 3-jej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

ROBOTNIK

CENTRALNY
ORGAN P.P.S.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5.13-00

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnika zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaopiniowanie pracy bezpłatnie.
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Walki w Hiszpanji

Z Burgos PAT donosi: Bitwa już 5-ty dzień. Wojska powstańcze posunęły się naprzód.

Losy Alcazaru

Z Madrytu PAT podaje: Jak przypuszczają, nadzieje na nadejście odsieczki wstrzymują obrońców Alcazaru od kapitulacji. Zdaniem kół rządowych, najbliższe 48 godzin zadecyduje o losach Alcazaru. Od kilku dni toczą się zaciekle walki na odcinku Talavera, gdzie strażę przednie powstańców znajdują się w pobliżu Sanallola. Na innych odcinkach nie zaszły większe zmiany w sytuacji.

AKCJA POŚREDNICZĄCA.

Madryt, (PAT.). Ambasador chilijski Nunez Morgado, pełniący obowiązki dziekana korpusu dyplomatycznego, zwrócił się do premiera Largo Caballero z pro-

pozycją podjęcia przez korpus dyplomatyczny akcji pośredniczącej celem ocalenia kobiet, dzieci i starców, znajdujących się jeszcze w ruinach Alcazaru. Ambasador zaproponował również, że korpus dyplomatyczny weźmie te osoby pod swój protektorat i udzieli im azylu w swoich siedzibach. Largo Caballero odniósł się z uznaniem do propozycji ambasadora i dał mu list żelazny z od rącznym poleceniem udzielenia mu wszelkiej pomocy przy wykonywaniu jego misji. Nunez Morgado opuścił o godz. 15-tej Madryt, udając się do Toledo. Towarzyszył mu rumuński charge d'affaires Zanesco.

Wojska rewolty zajęły San Sebastian

Korespondent Havasa donosi z San Sebastian że według deklaracji gubernatora Ortega miasto będzie opuszczone przez obrońców. Służbę bezpieczeństwa objęli nacjonalistyczne baskijski, którzy przypuszczają, że zdołają uchronić miasto przed podpaleniem i grabieżą. Jak przewidują, wojska powstańcze wkroczą do miasta dopiero w południe, gdyż wojska gen. Mola w obawie przed zasadkami, stosować będą środki ostrożności. Wojska powstańcze skierują się obecnie zapewne ku Bilbao, gdzie oddziały rządowe z pośpiechem budują fortyfikacje. (PAT.).

Jak donosi PAT, wojska powstańcze wkroczyły do San Sebastian około północy. Na ulicach słychać było bezładną strzelaninę. Około godz. 2-jej oddziały powstańcze zaczęły się posuwać ku środkowi miasta. Niemal w tej samej chwili w kilku miejscach wybuchły pożary. Płonęło kasyno, fabryka papieru i szereg innych gmachów. Anarchiści więc spełnili swe pogroźki i rzucali na rozmaite gmachy bomby zapalające. Pozostali w mieście nacjonalistyczne baskijski, podjęli walkę z anarchistami, podczas gdy oddziały wojsk marokańskich posuwały się ostrożnie, obejmując w posiadanie miasto.

Postępy wojsk rządowych

Ministerjum wojny donosi urzędowo, że lotnicy rządowi bombardowali Oviedo. Na froncie targańskim wojska rządowe posuwają się ku Teruel. Na froncie Talavera oddziały rządowe zajęły miejscowości, przewidziane w planie głównego dowództwa. (PAT.).

Gil Robles wśród swoich

Diennik „Politica” donosi, że przywódca stronnictwa Akcji Ludowej Gil Robles, który przybył do Burgos w drugiej połowie m. sierpnia, spotkał się tam z bardzo nieprzychylnym przyjęciem. Przed hotelem, w którym się zatrzymał Gil Robles, doszło do manifesta-

Z Barcelony PAT podaje: Płk. Sandino komunikuje, że milicja katalońska, działająca na odcinku Huesca, zajęła ostatecznie miasto Sieta. Zniszczone zostały również ostatnie ośrodki oporu powstańców w mieście Quicena, nad którym powiewa obecnie sztandar republikański.

cji zarówno ze strony karlistów, jak i członków „Falangi” hiszpańskiej. Jak twierdzi dziennik, na skutek tych manifestacji Gil Robles zrzekł się zamierzonego przemówienia przez radio oraz wyjazdu na front i zamierza jakoby wyjechać zagranicę. (PAT.).

Za zdradę

Trybunał wojenny skazał na śmierć jednego podpułkownika i 5 poruczników z miejscowego pułku kawalerii, oskarżonych o sprzanie powstańcom. (PAT.).

Przemysłowcy sabotują arbitraż Bluma

Do Lille przybył premier Blum, celem przeprowadzenia arbitrażu w zatargu w przemyśle włókienniczym.

Paryż, (PAT.). Interwencja premiera Bluma w konflikcie w przemyśle włókienniczym w Lille natrafiła na nieprzejednane stanowisko pracodawców i nie dała żadnego wyniku. W godzinach wieczornych rozeszła się w Paryżu wiadomość o niepowodzeniu wysiłków pojednawczych premiera i rozbiciu się rokowań. Wiadomość ta zrobiła wielkie wrażenie, po-

Nowa Hiszpanja

Powrót obrońców Irunu

Z Port Bou, we wrześniu. Dwadzieścia minut po moim przyjeździe do Port - Bou nadjechał „ich” pociąg. Cała ludność Port-Bou jest na dworcu, chyba tylko niemowlęta pozostały w do-

mu. Wracają przez Francję obrońcy Irunu. Szykuje się im przyjęcie tryumfalne, tak jakgdyby udało się im zwyciężyć. Musieli oddać Irunu ale mierzy się ich czyny na zamiary.

Nadchodzą dwa pociągi, w jednym jest ich, podobno, 800, w drugim więcej, milicjanci i nie-liczne milicjantki. Kobiety i dzieci wywakuowane zostały z Irunu już poprzednio do Francji, gdzie zaopiekowała się nimi miejscowa ludność. Ci, co przyjechali — mogli też „uratować się” do Francji, ale oni przyjeżdżają spowrotem, okólną drogą, do Hiszpanji, po to, aby bić się nadal. Porzucili placówkę, na której dłużej z braku amunicji, bo to co mieli wyczerpali, trwać nie mogli. Ale, porzuciwszy ją, natychmiast, nie pozwolili sobie na żaden, najmniejszy nawet, wypoczynek, wyruszyli do Hiszpanji, aby, stanąć na ziemi hiszpańskiej, znów chwycić za broń.

Wśród oczekujących niesłychanie ożywienie.

Oto wjeżdża pociąg na stację i wznosi się okrzyk: „Witajcie, towarzysze!” Cóż za szalony ciężar spadł im z serca. Setki ramion wyciągają się ku nim, setki ra-

mion obejmują ich. „Witajcie, towarzysze!”

Stracili Irun, bo musieli ustąpić przemocy. Ale uratowali kosztowne dla kraju życia i siły. Gdyby dostali wtedy w porę broń, podążyliby spowrotem odebrać Irun. Ponieważ to narazie nie może być, pójdą na aragoński front.

Dzień jest promienny, pograniczne miasteczko leży nad piękną zatoką, morze skrzy się w słońcu: ludność prowadzi gości nad morze, do odeszcia pociągu jest aż sześć godzin. Setki młodych ciał zanurza się w fale morskie, ten dzień pozostanie dla nich jednym długim radosnym wspomnieniem. Po kąpeli ludność rozdziela gości pomiędzy siebie i prowadzi ich do domostw, bo w każdym przygotowano świąteczne jedzenie dla 5 — 6 obcych.

O 3-jej wyrusza pociąg do Barcelony; i znów całe miasteczko jest na dworcu. Tamci odjeżdżają radośni i wzmoocnieni. Z setek piersi podnosi się śpiew; bohaterki hymn Riesgo płynię w przestworza i mieszają się z turkotem kół odchodzącego pociągu.

I to ostatnie „Salud i animo!” (Zdrowia i odwagi!).

O. CORDOBANO.

Obsunięcie się góry i powódź Liczne ofiary

OSLO. (PAT.). Według doniesień z Bergen w pobliżu jeziora Loen w okolicach Nordfjord w zachodniej Norwegii stoczyła się do jeziora olbrzymia lawina, która zniszczyła 2 wioski, znajdujące się na jej drodze. Ofiarami lawiny padło 40 zabitych; około 50 ciężko rannych. Rząd norwesk wysłał na miejsce katastrofy samolot sanitarny.

OSLO. (PAT.). Powódź w rejonie Loen w odległości 170 km. od m.

Bergen spowodowana została przez obsunięcie się góry „Raven Mountain” wysokości 2000 m., panującej nad jeziorem.

Rano około godz. 5 olbrzymi blok skalisty runął do jeziora, powodując ogromną falę na całej długości jeziora, wynoszącej 11 km.

Położone nad brzegiem jeziora wsie Boedal i Mesdal zostały zatopione doszczętnie. Ocalały jedynie 4 domy.

Jak to było naprawdę?

Obchód „Krwawej Srody” w Warszawie

Wobec uwag i notatek prasy „sanacyjnej” i „narodowej”, jakże obchód „Krwawej Srody” w Warszawie nie zdołał skupić większej ilości uczestników, podajemy zdjęcie z FRAGMENTU zgromadzenia na Placu Piłsudskiego.

To zdjęcie nie wymaga już dalszej dyskusji.

Wojownicza mowa Hitlera

Na jeździe partyjnym w Norymberdze wygłosił wczoraj kanclerz Hitler wojownicze przemówienie.

Mowa kanclerza zawierała kilka bardzo mocnych akcentów pod adresem przeciwników Niemiec narodowo — „socjalistycznych”.

„Wiem, mówił kanclerz, że każdy z was pojmuje znak czasu. Nasz stary antagonista, przeciw któremu

tak często występowaliśmy, a który mimo tysiąckrotnej przewagi zmiażdżyliśmy, usiłuje mieć nie u nas, lecz wokół nas i wygraża nam, pięścią.

Wobec moich starych i młodych bojowców chcę tu oświadczyć, że ożywie nie jesteśmy jedynie tylko pragnieniem zachowania pokoju, jednak powinien wiedzieć, że kierujemy się jedną tylko decyzją: w żadnych warunkach nie wydamy Niemiec na łup bolszewizmu, którego działalność znamy i któremu zadaliśmy klęskę. Kanclerz mówił dalej o „wiecach” protestacyjnych, urządzanych w innych krajach przeciw faszyzmowi, narodowemu „socjalizmowi”, a za bolszewizmem, za zbójkami pieniężnymi, a nawet za dostawą ludzi, po czym oświadczył: „Nie nawoływałem jeszcze do żadnej manifestacji, gdy jednak wreszcie zawołam, Niemcy zjednoczą się w jednej jedynej manifestacji i wtedy demonstrować będzie nie 10, 20 lub 30 tysięcy niezdyscyplinowanych ochotników, lecz miliony i krocie zapłoną wówczas przeciw staremu antagoniście i dźwiczemu wrogowi ludzkości”.

Wybory do Rady Miejskiej w Poznaniu

Około 25-go września ma nastąpić rozpisanie wyborów do Rady Miejskiej w Poznaniu. Od chwili rozpisania wyborów do ich przeprowadzenia powinien upłynąć termin około 90 dni. Ponieważ w okresie tym przypadają Święta Bożego Narodzenia, przeto termin wyborów do Rady Miejskiej w Poznaniu wyznaczony zostanie na połowę grudnia r. b. (ATE).

Problemy hiszpańskiej rewolucji

Przegląd prasy

Odwrót komunistów we Francji

Z licznych problemów, wysuniętych przez hiszpańską rewolucję, scharakteryzujemy najważniejsze.

FEUDALIZM.

O tem pisaliśmy już obszernie. Do ostatnich lat Hiszpania pozostawała krajem „feudalnym”, t. zn. szlachecko - obszarowym, opartym na stosunkach pół-pańszczyżnianych. Wyraża się to 1) w ogromnej przewadze wielkiej własności rolnej — 2 procent ogólnej liczby właścicieli - rolników posiada 67 procent ziemi hiszpańskiej; 2) w niezmiernie uciążliwych warunkach dzierżawnych sprowadzających się do tego, że biedny chłop oddaje połowę i więcej plonu obszarowi jako czynsz dzierżawny; 3) w tem, że blisko połowa gruntów hiszpańskich jest nie uprawiona; 4) w niestychanej nędzy, ciemnocie i bezprawiu małych rolnych chłopów. Ustrój feudalny nie daje szerokiego rynku wewnętrznego — stąd słabość przemysłu, a więc także słabość burżuazji (miejskiej). Dlatego też liczne przezwroty i konstytucje 19-go wieku nie dały w Hiszpanii poważnego rezultatu — były to przeważnie próby buntu burżuazji przeciwko uciążliwym dla niej feudalnym stosunkom. W związku z feudalizmem znajduje się także nadmierny rozwój ruchów autonomicznych: feudalne, nieuprzedmiotowione państwo nie wiąże organicznie swych części poszczególnych. W związku z ustrójem feudalnym znajduje się także ogromny wpływ kleru i przestępstwa kasty wyższych oficerów, związanych naturalnie pochodzeniem i interesem z panującą szlachtą obszarową.

CZY JAK W ROSJI?

Często spotykamy w publicystyce dzisiejszej podkreślanie podobieństwa stosunków w Hiszpanii dzisiejszej i Rosji rewolucyjnej 1917 roku. Istotnie, pod względem struktury gospodarczej podobieństwo istnieje: także w Rosji przedrewolucyjnej panowały stosunki feudalne. Przypomnijmy sobie chociażby analizę dzierżawy w rosyjskim rolnictwie, daną przez rosyjskiego ekonomistę Masłowa. Stąd także w Rosji zagadnienie rolne było właściwie głównym motorem rewolucji. I rzecz ciekawa: rządy „lutowej” rewolucji w Rosji (1917) stosunkowo wolno załatwiała problem rolny — tak samo, jak hiszpański rząd republikański po przewrocie 1931 r.: reforma rolna w Hiszpanii, uchwalona w r. 1932, jest stosunkowo umiarkowana i przeważnie przeważnie wywłaszczenie za odszkodowaniem.

Strukturalne podobieństwa wy-

Prezydent Rzplitej honorowym obywatel m. Lwowa

W niedzielę, odbyła się na Zamku królewskim w Warszawie uroczystość wręczenia panu Prezydentowi Rzplitej przez specjalną delegację dyplomu obywatelstwa honorowego m. Lwowa oraz medalu obywatelstwa honorowego tego miasta. Przy tej okazji wygłosił przemówienie prezydent m. Lwowa, dr. Ostrowski, poczem odpowiedział p. Prezydent Rzplitej.

(PAT)

Rocznica urodzin Piotra Skargi

W dniu wczorajszym odbyły się w stolicy uroczystości w związku z czterechsetną rocznicą urodzin ks. Piotra Skargi. Uroczystości odbyły się na Placu Zamkowym.

Poczem nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej, której dokonał Pan Prezydent R. P.

Po zakończeniu uroczystości odbył się pochód organizacji związków i stowarzyszeń katolickich przez ulice miast.

Urząd śledczy w pasażu Simonsa

W związku z rozbudową kompleksu gmachów Ratusza, jak dowiadujemy się będą na wiosnę przeniesione z ulicy Daniłowiczowskiej biura Urzędu Śledczego. Przypuszczalnie urząd śledczy będzie się mieścić w pasażu Simonsa od strony ulicy Nalewki 2.

raźne. Ale politycznie obecne walki w Hiszpanii mają odmienny charakter. Wskażemy na razie na dwie cechy odmiennie, o których zawsze świadomie „zapomina” nasza prasa endecka i część sanacyjnej — aby przedstawić rządowców hiszpańskich, jako „komunistów”. Otóż popierwsze w epoce wojny domowej w Rosji rząd był czysto bolszewicki (najwyżej z drobną przybudówką „lewych eserów”), zaś w Hiszpanii rząd jest rządem koalicji lewicowej, popieranym naturalnie przez cały „front ludowy”, a więc także przez socjalistów i stosunkowo słabych komunistów (nawet częściowo przez anarcho-syndykalistów). Po drugie w Rosji rząd bolszewicki był rządem dyktatury, — rządem, który rozpętał demokratyczną konstytuante, zaś w Hiszpanii obecny rząd powstał legalnie, konstytucyjnie i stoi na gruncie demokracji. W Rosji więc rząd reprezentował dyktaturę, a część „białego” ruchu (ta bardziej „postępowa”) hasła demokratyczne. W Hiszpanii rząd reprezentuje demokrację, a biali generałowie faszystowską czy wojenną dyktaturę.

O tych ważnych różnicach, tendencyjnie „zapominanych”, warto pamiętać. Różnic zresztą jest więcej, zaraz to zobaczymy.

TRUDNOŚCI OBRONY.

Gdy obserwujemy energiczną obronę, organizowaną przez legalny rząd ludowy w Hiszpanii, widzimy dobrze, że położenie jego nie jest łatwe. Pamiętamy słowa tow. De Brouckera: jeśli interwencja zrewolucyjna nie będzie, rząd sobie da radę! Ale na trudności oczu nie zamykamy.

Chłop w Hiszpanii, jak się zdaje, nie stanął w tym stopniu po stronie rządu co w Rosji: może ze względu na wolne tempo reformy rolnej, może wobec ogromnej roli hiszpańskiego kleru. Wojsko w Hiszpanii w 75—85% znalazło się w rękach generałów, a więc nie uległo rozprężeniu takiemu, jak w Rosji. Autonomiczne ruchy w Katalonii, Galicji i t. d. zapewne trochę rozpraszają siły obrony. Interwencja (państw faszystowskich) w małej stosunkowo Hiszpanii jest groźniejsza, niż w ogromnym państwie rosyjskim, — co prawda na razie ujawniła się „tylko” w dostawach wojennych (aeroplany przedawany stłkiem), ale może się rozszerzyć; pozatem te dostawy odegrywały wielką rolę, skoro nawet Francja nie chce dostarczyć zakupionej przez legalny hiszpański rząd broni. Miejscowe, hiszpańskie fabryki są częściowo zdeorganizowane — na skutek bombardowań, przesunięć frontowych, sabotażu przedsiębiorców i t. d.

Podkreślimy jeszcze użycie tubylców przez generałów-faszystów — tubylców przywiezionych z Afryki. Nie ulegają tak łatwo propagandzie stronnictw ludowych. Radykalna prasa francuska niejednokrotnie podkreślała komiczny paradoks: niegdyś klerjali, nie szczerząc okrucieństw, wypędzali maurałów z Hiszpanii, a teraz powołują maurałów spowrotem, by bronili klerjałizmu! Według ostatnich doniesień, generałowie - klerjali obiecują nawet stworzenie muzułmańskich ośrodków w szeregu miast hiszpańskich.

Do nie tak dawna można było w liczbie różnych słabości lewicowego ruchu wymienić rozbieżność robotniczego: sami komuniści tworzyli aż 3 frakcje: stalinowców, trockistów i „Manziniistów”. Tego rozbieżności teraz mało. Apolitycznym anarcho - syndykalistom, zwłaszcza w Katalonii, nastęrczał niemała trudność. Obecnie znaczna część tych anarchistów, będących pod wpływem poglądów Bakunina i t. p., koordynuje już swą walkę z frontem ludowym. Zachodzi jeszcze interesująca kwestja, czy nie zachodzą tarcia między burżuazją - radykalną a robotniczą częścią ludowego frontu, np. w związku z reorganizacją przemysłu i rolnictwa, którą musiał zająć się rząd? Jak wiemy bowiem, w Katalonii na stałość częściowe przejście do gospodarki uspołecznionej. Zresztą także w Madrycie część fabryk (opuszczona przez właścicieli) została uspołeczniona, druga część znajduje się pod reżimem t. zw. „interwencyjnym”, t. zn. pod kontrolą państwa i robotników. Szczegółów dokładowych (konsekwencji tych rządów) jeszcze nie mamy.

Jak widzimy, trudności rządowi nie brak. Tem większy podziw budzi bohaterska obrona ludu hiszpańskiego przed buntiem białych generałów, wspomaganą przez kler i międzynarodową faszystowską.

K. CZAPIŃSKI.

Nieuniknione skutki wojny domowej w Hiszpanii

Upadek Irunu, małej miejscowości blisko 15.000 mieszkańców, której z bezprzykładnym bohaterstwem broniła milicja robotnicza oraz oddziały rządowe, nie posiada najmniejszego znaczenia dla wyniku wojny domowej w Hiszpanii. Aby o tem przekonać się — dość jest rzucić okiem na mapę Hiszpanii. W małej skali powtarza się w tej wojnie, którą Hiszpanie prowadzą przeciw Hiszpanom, to samo, czego byliśmy świadkami podczas wojny światowej, a mianowicie przecenianie jednego z codziennych wypadków wojennych. I wówczas zdarzało się, że nazwa jakiejś miejscowości czy miejscowości dzięki odpowiednio parawanym komunikatom wojennym nabierała na jakiś czas decydującego znaczenia. Tymczasem mijały tygodnie, a potem miesiące i lata, a wojna trwała nadal i o sławnej miejscowości wszyscy zapominali.

I pod jeszcze jednym względem wojna domowa w Hiszpanii przypomina wojnę światową. Bez względu na to, która strona zwycięży, wynikiem tej wojny, spróbowanej przez faszizm, będzie strasliwa nędza.

Hiszpania była niegdyś jednym z najbogatszych krajów w Euro-

„Wolne” miasto Gdańsk Represje i aresztowania polityczne

Agencja PRESS donosi z Gdańska:

Władze hitlerowskie w Gdańsku dokonały ostatnio kilku aresztowań wśród przywódców opozycji w „wolnym” mieście. Represje skierowane zostały tym razem przeciwko partii niemiecko-narodowej.

Agenci tajnej policji politycznej dokonali licznych rewizji domowych, po czym zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu ochronnym wybitni przywódcy partii niemiecko-narodowej, a mianowicie adwokat Weise, kasjer partii Woelke oraz kierownik lokalnej organizacji partyjnej Groening. Aresztowania zostały dokonane bez podania przyczyn, co pod rządami hitlerizmu nie stanowi już żadnej niespodzianki.

Należy dodać, że od szeregu tygodni przebywają w więzieniu ochronnym inni wybitni przywódcy partii niemiecko-narodowej w Gdańsku, adwokat Friedrich i poseł Gamm. Uwieszenie Friedricha nastąpiło z tego powodu, że wniósł on do Wysokiego Komisarza Ligi Narodów zażalenie z powodu zawieszenia przez senat organu partii. Przyczyny uwieszenia posła Gamm nie są znane.

W Gdańsku panuje przeświadczenie, że hitlerowcy pragną uczynić partię niemiecko-narodową niezdolną do żadnej akcji politycznej i z tego powodu dezorganizują jej szeregi przez aresztowanie przywódców i wybitnych członków.

Skierowanie represji głównie przeciw niemiecko-narodowym nie oznacza bynajmniej, jakoby

Polemiki fraucuskie — na szczęście — zdają się słabnąć. Jeszcze neosocjalista, zdolny mówca i publicysta, Deat w „Republique” przestrzega przed taktyką komunistów, dowodząc słusznie, że rywalizacja partii „ludowego frontu” źle może skończyć się i dla niego i dla Rządu; że Moskwa rozczarowała się w Blumie, uważając, iż może nie będzie dość zdecydowany w chwili, gdy trzeba będzie bronić ZSSR. Deat przypuszcza, że komuniści mogą zastosować straszną broń — masowe strajki, powtórzenie dni czerwcowych w szerszym wydaniu, Trzeba bowiem pamiętać, pisze Deat, że umysły proste i szczerze, pełne porównań dla Hiszpanii ludowej, „mogą nie ogarnąć całości sprawy, nie rozumiejąc wszystkich trudności, z którymi walczą Blum, broniący neutralności.

Nieuniknione skutki wojny domowej w Hiszpanii

Wprawdzie podział dóbr był wysoce niesprawiedliwy, gdyż większa część społeczeństwa żyła w ostatniej nędzy, ale stan średni, a szczególnie klasa posiadająca miała olbrzymie bogactwa.

Bogactwo Hiszpanii nie daje się nawet w przybliżeniu ustalić, gdyż półwysp Pirenejski leży od dziesiątków lat poza polem widzenia tego, co nazywamy Europą.

Bogaczom hiszpańskim prawdopodobnie udało się, jak to zawsze i wszędzie w takich razach dzieje się, większość swoich kapitałów wywieźć po za granice kraju przed wybuchem wojny domowej, pomijając już fakt, że od dawna poważne kapitały hiszpańskie są lokowane w przemyśle i różnych przedsiębiorstwach południowo-amerykańskich republik.

W żadnym jednak kraju bogactwo narodu nie polega na jednostkach, lecz na zamożności klasy t. zw. średniej, a pod tym względem ruina spowodowana przez wojnę domową będzie miała nieobliczalne skutki. Jest rzeczą pewną, że zarówno rolnictwo, jak i inne gałęzie życia gospodarczego poniosły olbrzymie straty, które nie dadzą się jeszcze ustalić, ale które można już sobie wyobrazić.

V.

cydowany w chwili, gdy trzeba będzie bronić ZSSR. Deat przypuszcza, że komuniści mogą zastosować straszną broń — masowe strajki, powtórzenie dni czerwcowych w szerszym wydaniu, Trzeba bowiem pamiętać, pisze Deat, że umysły proste i szczerze, pełne porównań dla Hiszpanii ludowej, „mogą nie ogarnąć całości sprawy, nie rozumiejąc wszystkich trudności, z którymi walczą Blum, broniący neutralności.

Jeszcze ob. Martin w „L'Oeuvre” we wstępnym artykule wyjaśnia wszystkie trudności pomocy (bronią) dla Hiszpanii, wskazując na to, że front rządowców nie jest skonsolidowany, jednolity — niewiadomo kto właściwie jest odpowiedzialny za otrzymaną broń.

Ale polemiki — jak się zdaje — już słabną, już są spokojniejsze. Ogromne znaczenie ma pozycja C. G. T., centrali zawodowej (4 milj. członków!). Rezolucja proklamuje solidarność z Rządem t. Bluma i wzywa do dyscypliny, oświadczając, że żaden związek (np. metalowców) nie ma prawa występować oddzielnie w sprawach ogólnych, w kwestiach dotyczących całej klasy robotniczej. CGT prosi Rząd, aby w porozumieniu z Anglią i innymi krajami demokratycznymi poddał rewizji hasło neutralności — wobec naruszenia tej neutralności przez Niemcy i Włochy.

Naturalnie, ta rezolucja ma zupełnie inny charakter, niż próby bezpośredniej presji na Bluma ze strony niektórych organizacji. Bardziej być może, że zajęcie prefektury w Clermont-Ferrand przez faszystów podzielało na wielu otrzębiających. Tow. Jouhaux, wódz C. G. T., oświadczył prasie, że C. G. T. wcale nie zamierza odgrywać roli arbitra w sprawie losów gabinetu; uznaje bowiem całkowicie, że o tem może decydować tylko parlament. To oświadczenie tow. Jouhaux zostało wywołane wrzaskiem burżuazyjnej prasy, że dziś we Francji zaczyna decydować nie Rząd i nie parlament, lecz „trzecia siła”: związki

zawodowe, strajki, presja robotniczych delegacji i t. d.

Ale to nie wszystko. W ostatniej (10-go b. m.) „Humanité” znajdujemy list partii komunistycznej do socjalistów. List rezygnuje z hasła „front francuski” (!!). Chcieliśmy, mówi, tylko zjednoczyć całą Francję (!), oprócz t. zw. „200 rodzin”, tych najbogatszych i najwplywowszych. Chcieliśmy tylko wyciągnąć dłoń do tych robotników czy chłopów, którzy przy wyborach głosowali przeciwko „frontowi ludowemu”. Ale dla miłej zgody rezygnujemy ze słowa „front francuski”. List kompartii proponuje zwołanie „Komisji Koordynacyjnej” w celu naradzenia się nad bieżącymi zagadnieniami.

W „Populaire” czytamy odpowiedź na list Kompartii. Partia socjalistyczna oddawna domagała się zwołania „Komisji Koordynacyjnej”, to też naturalnie zgadza się na propozycję.

W ten sposób — jak się zdaje — atak Kompartii na Bluma się załamał. Stosunki zdają się uspokajać, normalizować. Tow. Severac w „Populaire” wyjaśnia, że socjalistyczna partia bynajmniej nie jest „neutralną” w hiszpańskich sprawach i pomaga hiszpańskiemu ludowi czem może. Rozumie jednak politykę Bluma i chce ostrożności w postępowaniu państwa, bo w grę wchodzi zagadnienie pokoju.

Jak widzimy, były dwie sporne sprawy między socjalistami i komunistami: 1) „francuski front” i 2) „neutralność” wobec Hiszpanii. Pierwsza chyba odpada. Nie wiadomo jednak, czy Kompartia rezygnuje tylko ze słowa „front francuski”, czy też z treści? Druga pono łagodnieje. Socjaliści dają do poznania, że trzy okoliczności są dla nich ważne w tej drugiej sprawie. 1) Radykali nie pójdą na inną taktykę wobec Hiszpanii; 2) Na dowód broni ze strony Francji, — Niemcy i Włochy odpowiedział jeszcze większym dowodem (dla generałów); 3) Zerwanie neutralności może szybko doprowadzić do wojny.

Ustawy populacyjne we Włoszech

Z Rzymu PAT. donosi: Na swem sobotnim posiedzeniu Rada Ministrów uchwaliła dekret, kodyfikujący wszystkie dotychczasowe ustawy populacyjne we Włoszech. Szczegółowe postanowienia, dotyczące dawnych norm przewidują m. in. 1) uprzywilejowanie żonatych przy przyjmowaniu na posady państwowe oraz przy nadawaniu różnych godności. 2) Możliwość udzielania premii dla nowożeńców lub ludzi, obarczonych liczną rodziną w ramach szerszych niż dotychczas. 3) Obniżenie z 10-u do 8 liczby dzieci, których rodzice mają prawo domagać się całkowitego zwolnienia z opłat szkolnych. (PAT)

Pożar opery w Paryżu

Krótko po północy z soboty na niedzielę wybuchł pożar w gmachu opery w Paryżu. Zaalarmowane niezwłocznie oddziały straży ogniowej zdołały umiejscowić pożar i ugasić go około g. 3. Straty, rzucające się w oczy, już

teraz, obliczyć można w przybliżeniu na milion franków. Obliczenia szkód, wyrządzonych w kanalizacji oraz sieci elektrycznej, dokonane będzie dopiero po bliższym zbadaniu.

Przemysłowcy francuscy przedłużają strajk w przemyśle włókienniczym

Interwencja ministra spraw wewnętrznych Francji, tow. Salengro, w strajku włókienniczym w Lille nie dała narazie wyniku, przemysłowcy bowiem odrzucili propozycję arbitrażu ministra, oświadczając, że nie będą rokować, dopóki fabryki nie będą ewakuowane i dopóki robotnicy nie cofną z przed fabryk posterunków strajkowych. Poza tem przemysłowcy, powołując się na to, że w poniedziałek

ma się odbyć u premiera konferencja, która będzie mogła uregulować sporne sprawy plac, oświadczają, że — ich zdaniem — w obecnej chwili sprawa arbitrażu jest przedwczesna. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, poniedziałkowa konferencja zadecyduje o dalszym rozwoju lub zahamowaniu istniejącej akcji strajkowej. (PAT)

100.000 osób zwiedziło Targi Wschodnie

Agencja PRESS donosi ze Lwowa:

Targi Wschodnie zwiedziło w ciągu kilku pierwszych dni przeszło 100 tysięcy osób. Wielki na-

plyw zwiedzających oczekiwany jest w niedzielę i w poniedziałek w związku z zakończeniem manewrów i wielką defiladą wojsk w Lwowie.

ŻYCIE WARSZAWY

Samobójstwo jubilera

49-letni Aleksander Pokrzywa (Radna 4), jubiler, wróciwszy w ub. sobotę o godz. 23 z miasta, wszedł do pracowni, mieszczącej się obok sypialnego pokoju. Wkrótce potem żona P., Marja, usłyszała nagle jakiś głuchy łoskot. Obudziła więc syna Rajmunda, z którym weszła do pracowni męża. Tu oczom ich przedstawił się straszny widok. Na podłodze w kałuży krwi leżał Pokrzywa, ci.

Pobicie administratora domu

Antoni Popielewski, administrator domu przy ul. Łubkowskiej 7b przyszedł wczoraj do mieszkania lokatora tegoż domu, Józefa Bąkiewicza, murarza, upominając się o zaległe za 2 lata komorne. W trakcie rozmowy doszło do kłótni, w czasie której Bąkiewicz rzucił się na administratora, bijąc go csem popadło. Na odgłos zajścia nadbiegło około 10-ciu lokatorów, sąsiadów Bąkiewicza, któ-

rzy pobili Popielewskiego szczotkami, naczyniami kuchennymi itp. Pełniący służbę w obiekcie na rowerze policjant zajął się zlikwidowaniem, wyrzucając administratora z rąk napastników, których przeprowadzono do komisariatu, gdzie spisano protokół. Popielewskiemu, który uległ wybitu zęba i doznał ogólnego potłuczenia, udzielono pomocy w komisariacie.

Ofiary bójk i napadów

W ciągu wieczora w sobotę i w nocy na niedzielę ofiarami bójk i napadów w różnych punktach miasta padło 11 osób. Są to: Piotr Dierżyński, ślusarz, Zofia Sadownikówna,

fryzjerka, Konstanty Gajda, krawiec Moszek Ratyński, doręcznik, Wacław Lipiński, urzędnik, Aleksander Jaworski, tokarz, Henryk Kaczmarek, motorowy, Katarzyna Szczepkowska, przyrodzina, Aleksander Wajsborg, uczeń, Helena Siekora, właścicielka sklepu i Sruł Laks, woźnica.

Wszystkim ofiarom bójk i napadów pomocy udzieliło Pogotowie.

Starcie samochodu z motocyklem

Na rogu ul. Wierzbowej i pl. Teatralnego nastąpiło starcie samochodu z motocyklem. Jadący w motocyklu 23-letni Stanisław Lewandowski, kapral W. P. spadł i doznał poranienia lewej nogi i ręki. Ranę opatrzyło Pogotowie i przewiozło do I-go szpitala Okręgowego im. Marsz. Piłsudskiego.

Wypadek tramwajowy

Na rogu Nalewek i Gęsiej tramwaj potrącił 16-letniego Zacharjasza Węgra, ucznia. Doznał on potłuczenia klatki piersiowej i lewego uda.

Starcie dorożki z samochodem

Na rogu ul. Żelaznej i Grzybowskiej nastąpiło starcie dorożki z samochodem. Jadąca dorożka 36-letnia Weronika Macierzyńska wypadła z dorożki i doznała złamania żebra z prawej strony. M. opatrzyło Pogotowie i przewiozło do szpitala Dz. Jezus.

Choro- by
PŁUC I SERCA
w Lecznicy Marszałkowska 104
od 9 r. do 9 w.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: na otwarcie sezonu przygotowuje arcydzieło Moliera w przekładzie Tadeusza Boya-Żeleńskiego „Szkoła żon”.

TEATR NARODOWY: dziś „Wielka miłość” z Cwiklińską, Eichlerówną i Osterwą na czele.

Jest to ostatnia seria przedstawień „Wielkiej miłości” z powodu wyjazdu Juliusza Osterwy na występy gościnne poza Warszawę.

TEATR POLSKI daje dziś i jutro poraz 139-ty i 140-ty ciesząc się rekordem powodziem „Telesę”, z Andryczówną, Barszczewską (rola tytułowa), Jarszewską, Nakoneczną, Skibińską, Stepińską, Sulimną, Bogusińską, Dereniem, Krzewińskim, Maliszewskim, Pichelskim, Rapackim, Woszczerowiczem, Zajaczkowskim, Ziejewskim i Ziemińskim.

TEATR MAŁY. Dziś przedstawienie zawieszono. Jutro otwarcie sezonu jesiennego premierą najnowszej komedii Brunona Winawera p. t.: „RYK BYŁEGO LWA” w obsadzie pań: Mundlingowej, Wasilutyskiej, Karpowiczówny, Szreniawskiej oraz pp. Grollickiego, Kurnakowicza, Kreczmara, Woskowskiego, Jabłońskiego. Reżyseria Edmunda Wiercińskiego. Oprawa dekoracyjna L. Węgielkowskiej.

TEATR LETNI. Dziś komedia Rapackiego „Jubileusz mistrza”.

TEATR NOWY. Dziś angielska komedia „Sprawy rodzinne” G. Jannings w reżyserji i z udziałem Stanisławy Wysockiej.

TEATR MALICKIEJ daje dziś „Profesję pani Warren” B. Shaw’a.

TEATR KAMERALNY: Ciesząca się olbrzymim powodzeniem komedia Fodora „Matura”. W rolach głównych występują: Irena Grywińska, Jadzia Andrzejewska i Karol Adwentowicz.

CYRULIK WARSZAWSKI. Dziś wodewil satyryczno-polityczny „Karyjera Alfa Omegi” z Dymszą, Złiczem i Brochwiczówną na czele.

OPERETKA przy ul. Karowej występuje wkrótce z inauguracją sezonu jesiennego z premierą „Wesołej wdówki” Lehara w zupełnie nowej inscenizacji Filipa Kuligowskiego.

TEATR „WESOŁY UL”. Codzien nie wodewil „Wielka miłość”.

Ostatnia seria przedstawień „Wielkiej Miłości”

Od 2-ich miesięcy Cwiklińska, Eichlerówna i Osterwa czarują swoją grą publiczność w Teatrze Narodowym w niezwykle interesującej komedji Molnara „Wielka miłość” — Szeszedziesiąt razy wypełniona widowiska teatru na przedstawieniach „Wielkiej miłości” zmusiła Dyrekcję do przedłużenia przedstawień „Wielkiej miłości” na pewien czas, jest to jednakże ostatnia ich seria — z powodu zbliżającego się wyjazdu Juliusza Osterwy na zakontraktowane już co do terminów występy gościnne poza Warszawę. (k.)

Znaczne ożywienie rynku budowlanego

Wszystko przemawia za tem, że wiosna roku 1937 rozpocznie się pod znakiem wyjątkowo wzmoczonego ruchu budowlanego w stolicy. Już lato ubiegłe wykazało znaczny wzrost zatrudnienia w budownictwie. Wiosna, jak to wynika z obiektywnych danych, powinna być dla ruchu budowlanego okresem ożywienia.

W związku z tem ogromnie zdrożały w Warszawie place. Różnica w stosunku do roku ubiegłego wynosi ponad 100%. W niektórych dzielnicach, zwłaszcza na Mokotowie, różnica jest jeszcze wyższa. Poza tem zdrożały o 30

przeszło procent nowe domy, podczas, gdy stare domy są niechętnie kupowane i naogół utrzymują się w cenie. Kupowanie placów pod zabudowę i nowych domów wiąże się z przyznawaniem ulg podatkowych osobom, które przyczyniają się do rozwoju ruchu budowlanego. Jak wiadomo, koszty budowy i t. d. są odliczane od podatku dochodowego. To też podobno w najbliższym czasie władze zajmą się kwestją utrzymania na odpowiednim poziomie cen cegieł i cementu, bowiem w dziedzinach tych dają się zaobserwować pewne tendencje zwyżkowe.

Szkoły dla dorosłych i młodocianych

Od tygodnia trwają zapisy do wieczorowych szkół powszechnych dla dorosłych i młodocianych. Zwracamy uwagę, że są jeszcze wolne miejsca w szkołach dla dorosłych przy ulicy Raszyńskiej 22, Karowej 18, Marji Kazimierzy 21, Kazimierzowskiej 60 i Białoleckiej 36.

Szkoła dla chłopców w wieku od lat 14 do 18, mieszcząca się dotychczas w gmachu szkolnym przy ulicy Barokowej, będzie przeniesiona do większego lokalu przy ul. Nalewki 2-a.

W pierwszym półroczu obecnego roku szkolnego prowadzone będą kursy ogólnokształcące w następujących

Wyścigi konne

WYNIKI GONITW Z DNIA WZCZORAJSZEGO.

1. 1400 zł. Dyst. 1600 mtr. 1. Baczyn, 2. Saga. Wygr. w 1 m. 4 1/2 s. o 1 1/2 d. Tot. zw. 18.50, fr. 11 i 42.
2. 1800 zł. Dyst. 1100 mtr. 1. Moris, 2. Magenta. Wygr. w 1 m. 10 sek. o 1 d. Tot. zw. 18.50, fr. 10 i 11.
3. 2000 zł. Dyst. 2200 mtr. 1. Klopot, 2. Toradore. Wygr. w 2 m. 32 1/2 s. o 2 1/2 d. Tot. zw. 7, fr. 6 i 10.
4. 20.000 zł. Kruszyński, Produce. Dyst. 1100 mtr. 1. Nektar, 2. Jon. 3. Pasjans. Wygr. w 1 m. 7 1/2 sek. łątwo o 2 d. Tot. zw. 1 27.50, fr. 26, 9.50 i 7.
5. 40.000 zł. St. Leger. Im. Prez. Tow. Zach. do Hodowli Konj w Polsce. Dyst. 3000 mtr. 1. Gaffeur, 2. Horyń i Kares łąb w 1 m. Wygr. w 3 m. 16 s. w walce o 2 d. Tot. zw. 15.50, fr. 6, 5.50 i 6.
6. 1600 zł. Dyst. 1800 mtr. 1. Kabina, 2. Roret, 3. Orawa II. Wygr. w 1 m. 5 4/5 s. o 2 1/2 d. Tot. zw. 9, fr. 6, 7.50 i 8.
7. 1400 zł. Dyst. 2100 mtr. 1. Jaspis, 2. Desir. Wygr. w 2 m. 19 s. o 3 d. Tot. zw. 8, fr. 5.50 i 5.50.

5. 40.000 zł. St. Leger. Im. Prez. Tow. Zach. do Hodowli Konj w Polsce. Dyst. 3000 mtr. 1. Gaffeur, 2. Horyń i Kares łąb w 1 m. Wygr. w 3 m. 16 s. w walce o 2 d. Tot. zw. 15.50, fr. 6, 5.50 i 6.

6. 1600 zł. Dyst. 1800 mtr. 1. Kabina, 2. Roret, 3. Orawa II. Wygr. w 1 m. 5 4/5 s. o 2 1/2 d. Tot. zw. 9, fr. 6, 7.50 i 8.

7. 1400 zł. Dyst. 2100 mtr. 1. Jaspis, 2. Desir. Wygr. w 2 m. 19 s. o 3 d. Tot. zw. 8, fr. 5.50 i 5.50.

Kacik radiowy

Leo Sirota gra w Radjo

W poniedziałek o godz. 21 w ramach koncertu Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radja pod dyr. G. Fitełberga wystąpi znany pianista wiedeński, który ostatnie lata spędził w Japonji — Leo Sirota. Występ jego przed mikrofonem Polskiego Radja interesuje zarówno ze względu na osobę artysty jak też i na program. Artysta wykona bowiem obok Fantazji F-Moll Chopina i Rapsodji Hiszpańskiej — Liszta w układzie Busoniego — utwory kompozytorów japońskich u nas zupełnie nieznanne. Ponadto w audycji tej, zwracając uwagę kompozycje młodej, współczesnej generacji, mianowicie Antoniego Szalowskiego i Ilyz Sternickiej — Niekarszowej. Utwory te wykona orkiestra.

„Dziecko idzie do szkoły”

Dziecko wraca z wakacji do szkoły. W jego trybie życia następuje zasadnicza zmiana. Dziecko, swobodnie dotychczas, musi wiele godzin spędzić w zamkniętym lokalu, wiele musi dać z siebie wysiłku. Dlatego wszyscy, co dotyczy zdrowia dziecka, z zapałem dbają o jego zdrowie i rozwój. Rodzice dbają o zdrowie i dobry rozwój swego dziecka napewno z zainteresowaniem posłuchają pogadanki dr. Marcjela Gromskiego p. t. „Dziecko idzie do szkoły”. Pogadanka nadana zostanie dn. 14.9 o godz. 16.45.

„Cmentarze irkuckie”

Dn. 14 września t. j. w poniedziałek zabierze głos przed mikrofonem warszawskim znany podróżnik polski i autor wielu barwnych i ciekawych książek podróżniczych — Mieczysław Lepecki. Prelegent w pogadance zatytułowanej „Cmentarze irkuckie” podzieli się z radiosłuchaczami swymi wrażeniami z Syberji.

Otwarcie lotniczego konkursu turystycznego

W niedzielę o godz. 12.30 na otwarcie lotniczym w Warszawie nastąpiło uroczyste otwarcie 6-go krajowego lotniczego konkursu turystycznego seniorów.

Konkurs ten jest urządzony i finansowany przez LOPP, natomiast organizacją i kontrolą sportową spoczywa w rękach Aeroklubu R. P.

Do zawodów dopuszczone są wyłącznie samoloty konstrukcji krajowej. W obecnym konkursie seniorów weźmie udział 32 samoloty, wszystkie typu RWD.

O godz. 12.15 na polu mokotowskim ustawiono półkołem 32 samoloty.

Na lotnisko przybył p. wiceminister komunikacji inż. Bobkowski, w towarzystwie przedstawicieli Zarządu Głównego LOPP-u oraz Aeroklubu R. P. Po odegraniu hymnu narodowego przez orkiestrę, p. wiceminister komunikacji Bobkowski, otwierając zawody, wygłosił przemówienie.

Następnie przemawiał wiceprezes Związku Głównego LOPP, ppik. Domes.

W godzinach popołudniowych nastąpiła odprawa zawodników, złożenie dokumentów oraz losowanie kolejności startu do 1-go etapu, otwarcie którego nastąpi w poniedziałek o godz. 5.30 rano.

(PAT)

Nasza Rubryka

Poszukiwanie pracy

ABSOLWENTKA MATEMATYKI, rutynowana pedagogiczka, udziela matematyki, fizyki, polskiego, niemieckiego (matura). Przygotowuje do egzaminów externa. Tel. 11-72-21

STUDENTKA PEDAGOGIKI, RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA, uczy dorosłych (nowa pisownia polska), przygotowuje do egzaminów. Telefon: 5-83-07.

UCZCIWY lat 18, szuka pracy w księgarni, wypożyczalni lub hotelu. Łaskawe zgłoszenia do „Robotnika”.

STUDENTKA UNIW. J. P., zdolna korepetytorka poszukuje lekcji w zakresie szkoły średniej za skromnym wynagrodzeniem. Dzwonić 2 — 4 p.p. lub 6—8 w. tel.: 5-11-76.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Róża” wg. Żeromskiego.
APOLLO: „Jadzia” ze Smarską.
ATLANTIC: „Pasteur” z P. Munim.
ANTINEA: „Ostatnia serenada” i „4 1/2 muszkieterów”.
ARKON: „Jasnovidz” i „Kowboj”.
AMOR: „Żle kochana” i „Niebezpieczny flirt”.
AS: „Sztandar wolności”.
BAŁTYK: „Rose Marie”.
BIS: „Cyrek Barnuma” i „Niedokończona symfonia”.
CAPITOL: „Mały lord”.

CAPITOL Poc. o 4-ej w niedz. i św. o 12
Najcudowniejszy film sezonu
MAŁY LORD
W rol. gl. FREDDIE BARTOLOMEW

CASINO: „Magnolia”.

CASINO Nowy Świat 50 p. 6, 8, 10
OTWARCIE SEZONU
Największy film prod. Uniwersal Pict. Corp. p. t.
„MAGNOLJA”
W rol. gl. IRENA DUNNE, ALLAN JONES, PAUL ROBESON

COLOSSEUM MAŁE: „Parada rezerwistów”.
CORSO: „Takie są dziewczęta” i rewja.

CZARY: „Nowe przygody Tarzana”.
FAMA: „Serca ze stali”.
FILHARMONJA: „Jedna z tysięcy”.
FLORIDA: „Dziewczę z Budapesztu” i „Don Juan”.
FORUM: „Na zgłiszczach szczęścia” i „Dla ciebie tańczę”.
EUROPA: „Błękitna parada”.
ELITE: „Kapitan Blook” i „Stary pionier”.
HELIOS: „Jego wielka miłość”.
Rene Clair.
HOLLYWOOD: „Carewicz” z Martą Eggerth.

HOLLYWOOD
Poc. w dni pow. 6, 8, 10
„niedz. i święta 4, 6, 8, 10

CAREWICZ
z Martą EGGERTH

GDYNIA: „Zapomniane twarze” i rewja.

ITALIA: „Ucieczka” i dodatki.
KOMETA: „Ludzie w tunelu” i rewja.

Kino-Teatr **KOMETA**
ul. Chłodna 49, tel. 6.48-51.

FRANCIS LEDERER
w pikantnej komedji p. t.

„WESOŁE SZALEŃSTWO”
stworzył kapitalną rolę księcia — boja — kelnera

REWJA

LOS: „Złoto”.
MASKA: „Imitacja życia” i „Człowiek-wilk”.

KINO MIEJSKIE
Początek seansów godz. 6 — 8 — 10
„METROPOLITAN”
Reż. R. Bolesławski
Wyk. Z. Tubbett
Dozwolony od 7 lat.
Ceny miejsc: Parter od 75 gr.
Pietro od 50 gr.
Urzędnicze 50 gr. I miejsca

NOWA TOMBOLA: „Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo” i „Dla Ciebie tańczę”.
OKO PRASKIE: „Bar Miewe” i „Żyć i śmieć się”.
PAN: „Sztandar” (La Bandera).

PAN p. 4. W niedz. i święta poc. o 12
ANNABELLA
Jean GABIN
w potężnym filmie z życia Hiszpańskiej Legii Cudzoziemskiej p. t.
Sztandar
wg. powieści Pierre’a Bilana
„LA BANDERA”

PETIT TRIANON: „Wiedeńskiej ka wiadcenie” i „Małżeństwo na bezdrożach”.

POPULARNY: „Urojony świat” i rewja.

PROMIEN: „Ułani, ulani chłopcy ma lowani” i „Za krzywdę brata”.

PRAGA: „Mazur” i rewja.
RAJ: „Sztandar wolności” i „Dolores”.

RIALTO: „Mały buntownik”.
RIVIERA (Leszno 2): „Dodek na froncie”.

RENA, Długa 9: „Honor Cowboya” i „Bez nazwiska”.

ROXY: „Mały marynarz”.
SFINKS: „Syn admirała”.
ŚWIAT: „Cyrek Barnuma” i „Szalony Porucznik”.

STYLLOWY: „Grzesznik miło woli”.
ŚWIATOWID: „Mayerling”.

STUDIO: „Mayerling”.
SOKÓŁ: „Armja Ewy” i „Weseli kuracjusze”.

SORENTO: „Poszukiwaczki złota” i „Ślub ułański”.

TON: „Koenigsmark”.

UCIECHA: „Pokusa” z Marią Dietrich i Gary Cooperem.

UNJA: „Zew krwi” i rewja.

KINO - VARIETE (Gmach Cyrku): „Tajemnica epressu Nr. 5” i „Kocha, lubi, szanuje”.

KINO VARIÉTÉ p. 4 p. p.
(Gmach Cyrku) Ordynacka 1
WIELKI PODWÓJNY Program
Tajemnica Expressu Nr. 6
z CHARLIE RUGGLES i MARI CARLISLE
„KOCHA... LUBI... SZANUJE...”
Bodo, Złocz, Loda Halama, Walter
Dla młodzieży dozwolone
Ceny od 54 gr.

OGŁOSZENIA DROBNE

BIZUTERJE brylanty, KWITY
lombardowe kupuje, płaci wysokie
ceny. Hefen, Miodowa 2

SZTAFETA ROBOTNICZA

Na właściwej drodze Sport robotniczy na Śląsku

Kto był na tegorocznych licznych i dobrze prowadzonych letnich obozach ZRSS, — ten musi zauważyć dużą zmianę na lepsze w zainteresowaniu się obozowiczów „tubylcami”.

Ten postęp nie jest przypadkowy. Zawdzięczamy go z jednej strony instrukcjom wydanym przez Zarząd Główny. Instrukcje te wprowadzając jednolite dobrze wyeksperymentowane zasady prowadzenia obozów, oddały dużą przysługę kierownikom obozów którzy nie potrzebowali już improwizować — często niecelowo i marnotrawiąc czas oraz siły. Mogli oni całą swoją energię tworczą skoncentrować na osiągnięciu celów wychowawczych. A jednym z tych celów najważniejszych było zbliżenie sportowca robotniczego do środowiska, poznanie warunków życia i pracy wydziedziczonych przez kapitalizm mas, rozbudzenie sympatii i zrozumienia dla tradycji i walk klasy robotniczej, wreszcie duchowe związanie na śmierć i życie z masami pracującymi w Polsce i na całym świecie.

Rzecz zrozumiała, że każda instrukcja jest świstkiem papieru, o ile wykonania jej nie podejmą się ludzie, mający wychowawcze aspiracje, trochę talentu i rutyny oraz dużo poczucia odpowiedzialności. A tacy ludzie stanęli właśnie w tym roku na czele obozów ZRSS. Ich to zasługa, że sportowiec robotniczy zbliżył się do świata uczuć i myśli środowiska proletariackiego.

Gdy się myśli o tem, jakie radykalne przeobrażenia musiały

zająć w duszach i umysłach bokserów, którzy na szlaku Józefów — Niebieskie Źródła święcili braterstwo broni z robotnikami pracującymi przy budowie szosy; gdy się wyobraża stan psychiczny młodzieży w obozach nadmorskich, odwiedzonej serdecznie przez gdyńskich robotników, lub młodzieży bratającej się z górnikami i proletariatem zakopiańskim, gdy wreszcie widzi się wzruszone miny na szczytach — tak przecież niesforne — piłkarzy, kiedy opowiadają cudenka o potężnym ruchu robotniczego na Podkarpaciu o „byczych chłopach” — robotniczych naftowych i ich pięknym dorobku kulturalnym — to muszą rosnąć serca i nadzieja. Bo to na naszych oczach pajączynka, która rozhasanego sportowca łączyła z ruchem robotniczym ogólnym, przeobraża się w mocną, stalową nieomal linię zrozumienia i świadomości. Robotniczy sportowiec staje się kość z kości synem swej klasy. W tym stanie rzeczy mniej krępującym staje się zakaz prawny udzielania się organizacji sportowych pracy politycznej. Bo i pociąg? Starczy, że sportowiec robotniczy, kocha swoją organizację sportową, w swoim życiu prywatnym będzie socjalistą. Tego mu nikt nie zabroni. I nie będę się dziwił, o ile z szeregu polskich sportowców robotniczych w przełomowych godzinach historii, wyłonią się ludzie, którzy nie zhańbią tradycji Schutzbundu i sportowców hiszpańskich.

Tylko więcej łączności sportowców z życiem mas pracują-

cych! Niech na akademjach, obchodach sportowych, wiecach, strajkach, masówkach — jak najwięcej widnieje twarze bokserów, lekkoatletów, kolarzy, piłkarzy; ciężkoatletów, pływaków! Niech poznają troski i zgryzoty proletariackiego walczącego! To jest ta dobra droga, na którą weszliśmy i którą trzeba iść, iść, iść!

Edward Hryniewicz.

Czy zacząłeś

już zbierać pieniądze na wyjazd

na Robotniczą Olimpiadę w Antwerpii!

Od Redakcji

Ponieważ zdarzały się liczne wypadki, że korespondencja do „Sztafety Robotniczej” adresowana do Redakcji „Robotnika” często nie dochodziła, bądź też doręczana była z opóźnieniem, Redakcja „Sztafety Robotniczej” zwraca się z prośbą do wszystkich tow. korespondentów zamiejscowych, by przez sylki korespondencyjne adresowa-

Sport robotniczy na Górnym Śląsku wykazuje stały rozwój zarówno pod względem liczebnym jak i organizacyjnym. Szereg lat żmudnej i wytrwałej pracy spowodowało fakt, że w chwili obecnej okrąg śląski jest najliczniej i najlepiej sportowo zorganizowanym okręgiem w Z. R. S. S.

Z poszczególnych gałęzi sportu robotniczego wyróżniło się pił-

karstwo, które na terenie Śląska stanowi autonomiczny Podokrąg P. Z. P. N-u. Zrzesza w sobie 30 klubów robotniczych, w tem 8 A-klasowych, 8 B-klasowych, reszta C-klasowe. Do pierwszej rundy jesiennej stały 58 drużyn łącznie z juniorkami.

W roku bieżącym spadły z klasy „A” ze względu na niewywiązywanie się finansowe 3 kluby. Temi klubami są: Napród — Chorzów, Gwiazda — Borki i Przyszłość — Dąb. Na ich miejsce weszły: Biała Przemysła — Jezor, Wyzwolenie — Radzionków i Siła — Janów. O poziomie robotniczego piłkarstwa świadczy fakt, że mistrz R. P. A. wszedł do rozgrywek o wejście do Ligi i po szeregu niepowodzeniach odniósł szereg pięknych sukcesów, bijąc Polonję przemyską i Pogon stryjską a ostatnio remisując z bezsprzecznie najlepszą drużyną w Polsce — Cracovią. 20 b. m. rozpoczyna się już jesienna runda gier o mistrzostwo. Co ona przyniesie — przyszłość najbliższa okaże.

Po piłkarstwie pod względem stanu organizacyjnego i wyników sportowych na drugim miejscu plasuje się piłka ręczna, która jest zrzeszona w PZPR i posiada na terenie Śląska 6 dobrych zespołów, z których dwa najlepsze RKS. Siła — Giszowiec i Fr. T. — Katowice grają w najwyższej klasie Śląska, tak zw. Ligi Piłki Ręcznej, zajmując nieposlednie miejsca. Na wiadomą mówiąc na mistrzostwach piłki ręcznej ZRSS. Siła — Giszowiec zdobyła mistrzostwo robotnicze Polski, zaś Fr. T. — Katowice wice-mistrzostwo.

W piłce palantowej rozpoczęła się druga runda o mistrzostwo, w których prowadzi Siła z Mysłowic.

Ogółem jest 7 klubów robotniczych, uprawiających tę piękną i tradycyjną, a niestety, w całej Polsce już zarzuconą gałąź sportu.

Zapaśnictwo uprawia 7 klub-

ów, a prymat dotychczas trzyma Siła mysłowicka. Na drugim miejscu wysuwa się „Vorwaerts” w Bielsku.

W sporcie robotniczym dobrze reprezentowana jest sekcja szachistów, rekrutujących 12 klubów, które regularnie rokrocznie w porze zimowej rozgrywają swoje mistrzostwa.

W narciarstwie robotniczym Śląsk zajmuje czołowe miejsce, grupując w swych szeregach kilkuset narciarzy i narciarek.

Również sporty wodne (kajaki i pływactwo) są w sporcie robotniczym i zajmują dobrą pozycję.

Najślabszą stroną jest lekkoatletyka, która nie jest przez wszystkie kluby należycie doceniana, z wyjątkiem kilku z Siły mysłowicka i RKS. i F. T. na czele. Ostatnio RKS. — Hajduki przystępuje do zorganizowania sekcji lekkoatletycznej.

Osobny dział reprezentuje tu rystyka robotnicza, która się cieszy dużą popularnością wśród robotników Śląska. Wypada nadmienić, że przy pomocy Ligi Popierania Turystyki Wydział Turystyczny zorganizował szereg wycieczek popularnych w góry, w których wzięło udział kilkaset osób.

W chwili obecnej robotniczy sportowiec Śląska intensywnie przygotowują się do udziału w Olimpiadzie Robotniczej w Antwerpii i niewątpliwie szereg grup a przede wszystkim piłkarze, sekcja piłki ręcznej i ciężkoatleci znajdują się w reprezentacji robotniczej Polski. Narciarze Śląska będą prawdopodobnie reprezentowali ZRSS. na Olimpiadzie zimowej w Czechosłowacji w miesiącu lutym roku przyszłego.

Na zakończenie należy dodać, że w śląskim RSKO. jest zorganizowanych zgórą 6 tysięcy robotniczych sportowców. Mimo ciężkich warunków materialnych (95% członków jest bezrobotnymi) stale się rozwijamy i idziemy naprzód!

St. R.

Sukces „Skry” Częstochowskiej

W ubiegłym tygodniu „Skrę” warszawska była gościem u swej imienniczki częstochowskiej.

Z życia okręgów Kraków

OBÓZ DLA PRZODOWNIKÓW GIER SPORTOWYCH I GIMNASTYKI organizuje w Krakowie R. S. K. O. w dniach 21 września do 4 października r. b. Obóz jest obliczony na 20 osób.

NOWY ADRES krakowskiego R. S. K. O. brzmi: Kraków, ul. Sarego 5 m. 7. Ob. Marmelestein.

NOWY KLUB. R. S. K. O. na ostatnim swym posiedzeniu przyjął w poczet członków okręgu Robotniczy Klub Sportowy „Trzebińka”.

CZY OTRZYMAJĄ salę gimnastyczną krakowskie sportowcy robotniczy od Ośrodka Wychowania Fizycznego? Krakowski R.S.K.O. wszczął w tej sprawie odpowiednie starania. W razie otrzymania pozytywnej odpowiedzi, kluby robotnicze zostaną o tem natychmiast poinformowane.

Śląsk

ZARZĄD ŚLĄSKIEGO R. P. A. postanowił rozwiązać dotychczasowy Wydział R. P. A. ze względu na jego zdekompletowanie przez odstąpienie szeregu członków.

WYDZIAŁ TYMCZASOWY R. P. A. został powołany w składzie: przewodniczący tow. Gajda Józef, sekretarz tow. Malik Stefan, członek wydziału tow. Liszka Jerzy. Wydział Tymczasowy będzie urzędował do czasu Walnego Zebrania.

MISTRZOSTWA PIŁKARSKIE śląskiego R. P. A. rozpoczynają się już 20 b. m. Startuje 30 klubów piłkarskich, co wraz z rezerwami i zespołami juniorskimi czyni około 60 drużyn.

Młocka śląska rundy jesiennej rozpoczyna się. O jej przebiegu nie omieszkamy poinformować Czytelników.

Warszawa

NOWE KIEROWNICTWO Sekcji piłki nożnej Wł. „Sarmata” kierownik tow. Wilczyński Wł. Sekretarz tow. Skarżyński Edw. Opiekun II druż. tow. Książkiewicz B. Opiekun III druż. tow. Janiak R. Opiekun młodzików tow. Szczygłowicz Cz.

ZEBRANIA ZARZĄDU R. P. A. odbywać się będą w środę każdego tygodnia o godz. 19-ej.

POTRZEBNA WOŻNA od zaraz, praca w godzinach popołudniowych. Wiadomość: Edward Hryniewicz, Warszawa, tel. 9.41.00. W godzinach od 14-15. Praca w I Rob. Ośr. Wych. Fiz.

skiej, z którą rozegrała zawody piłki nożnej, wygranej przez gospodarzy w stosunku 4:2. Do przerwy wynik brzmiał 1:1.

Mecz rozegrany został w warunkach anormalnych. Boisko przedstawiało jedno wielkie bajoro. Ciężkie warunki terenowe i zmęczenie po całodziennym jeździe kolejowej złożyło się na przegraną warszawiaków.

Gra przez cały przeciąg czasu wyrównana, przy lekkiej przewadze gości, którzy początkowo nawet prowadzili 2:1, mecz w rezultacie przegrali. W dużej mierze przyczynił się do tego rezerwowy bramkarz Skry warszawskiej. Lisowski, który nie stanął na wysokości zadania.

O ile chodzi o całokształt gry, to możliwości obydwu drużyn nie zostały należycie odwzorowane.

Sarmata-Gwiazda 2:2 (0:0)

W sobotę na boisku R. K. S. „Skrę” odbyły się zawody piłki nożnej o mistrzostwo R. P. A. pomiędzy Sarmatą a Gwiazdą, zakończone wynikiem remisowym.

Obydwie drużyny wystąpiły w osłabionych składach: Gwiazda bez Szulzyngiera a Sarmata bez Klimkiewicza.

Gra przez cały czas otwarta z lekką przewagą Gwiazdy. Obydwie drużyny grały szybko, lecz bez odrobiny brutalności.

Gwiazda zdobywa bramki przez Biręncwaję, Sarmata wyrównuje w ostatnich pi-

Kurs przodowników gier sportowych w Krakowie

Krakowskie R. S. K. O. organizuje kurs dla przodowników gier sportowych i gimnastyki.

Ze względu na niezwykle dogodny warunki (zniżki kolejowej 82%, oraz dopłata do wyżywienia tylko 70 groszy dziennie), oraz niezwykle ważny charakter kursu, winien być on obsługany przez wszystkie kluby okręgu krakowskiego.

Poniżej podajemy szczegółowe informacje dotyczące kursu.

Uczestnicy winni posiadać 2 p. sportowe, 2 p. koszułki, 1 p. pantofli.

Uczestnicy kursu korzystają ze zniżki na przejazd kolejką wg. taryfy wojsk. 82% na kurs i z powrotem. Należność za przejazd pokrywają

sami uczestnicy, względnie ich kluby. Polepszenie wyżywienia uczestników jest konieczne i na ten cel dopłata od dziennej porcji wynosi 0.70. Zgłoszenie nastąpić winno najdalej do dnia 17 b. m. na adres M. Marmelestein Kraków Sarego 5 m. 7.

Wnioskowi przyjęcia: przekroczony 18 rok życia, najmniej ukończone 4 kl. szkoły powszechnej i świadectwo zdrowia, które wydadzą poradnie sportowe.

Zastrzegamy, że kandydaci po skończeniu kursu muszą pozostać w Krakowie 2 dni celem przeprowadzenia dodatkowego kursu społeczno-oświatowego.

Szczegółowe informacje otrzymają uczestnicy w najbliższych dniach w razie zgłoszenia.

Z chwilą zgłoszenia należy podać dokładne dane: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, oraz wiek, jak również przekazać na adres R.S.K.O. zł. 5, które po potrąceniu kosztów manipulacyjnych będą odliczone i zwrócone uczestnikom w Krakowie na kursie.

Ze względu na ograniczoną ilość miejsc, a w razie większej ilości zgłoszeń RSKO. będzie załatwiała zgłoszenia według kolejności.

Przypominamy, że obóz powyższy jest bardzo ważnym, gdyż przeskoli on kadry instruktorów, na brak których cierpi prowincja. Mogą również być zgłoszeni członkowie organizacji kulturalnych, ale tylko za zgodą odpowiedniego towarzystwa sportowego.

Kursy R.O.S. - rozpoczęte!

Warszawski Robotniczy Sportowy Komitet Okręgowy zawiadamia, że kursy na Robotniczą Odznakę Sprawności I-go i II-go stopnia rozpoczynają się już we wtorek dnia 15 b. m. o godz. 19ej w sali I. ROWF.

Wykłady i ćwiczenia odbywać się będą we wtorki i czwartki. Obecność wszystkich zapisanych uczestników obowiązkowa.

Belgia

W PIERWSZYCH DNIACH PAŹDZIERNIKA wybiera się na propagandowy turniej do Węgier robotniczy zespół ciężkoatletów Belgii. Turniej ten będzie wielką demonstracją solidarności robotników belgijskich i węgierskich.

Na zakończenie turnieju zostaną rozegrane zawody między państwowe Belgia — Węgry.

Robotniczy ruch sportowy zagranicą

Węgry

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE o robotnicze mistrzostwo Węgier odbyły się w prowincjonalnym miasteczku Miskolc.

Zawodom przyglądało się zgórą tysiąc widzów.

Niedziela na boiskach

POLSKA REMISUJE Z NIEMCAMI.

Rozegrany w W-wie w sobotę 40.000 widzów mecz piłkarski Polska — Niemcy zakończył się wynikiem remisowym 1:1. Do przerwy prowadził Niemcy 1:0. Polacy mieli w drugiej połowie znaczną przewagę, z której nie umieli skorzystać. Bramkę dla Polski strzelił Wodarczyk.

Kilka uwag nasuwa się mimowoli każdemu obserwującemu mecz.

Przedewszystkiem organizacja. Ogólna opinia, że mocno szwankowała. Tłumy publiczności zalewają formale boisko, przeszkadzając samej grze. Wynikają częste biatyki, które nie jest w stanie opanować licznym zmobilizowana policja. Jednym słowem, organizatorzy nie stanęli na wysokości zadania.

Publiczka warszawska dała dowód wielkiej wylewności i sympatii na rzecz drużyny hitlerowskiej. W powszechnym entuzjastycznym zapomniano o losach Polaków za niemieckim kordonem i o obozach koncentracyjnych.

W czasie odgrywania niemieckiego hymnu szereg osób z pośród polskiej publiczności podniósł ręce w hitlerowskim pozdrowieniu.

Charakterystyczne...

NIEMCY WYGRALI BIEG KOLARSKI BERLIN — WARSZAWA

W niedzielę rozegrany został ostatni etap biegu kolarskiego Berlin — Warszawa. Trasa biegu prowadziła z Łodzi do Warszawy. I na tym etapie Polaków prześladował pech. Zaraz na starcie w Łodzi Olecki zniósł widelec i wycofał się z wyścigu. Ten sam los spotkał Wasilewskiego kilkanaście kilometrów za Łodzią. Polacy zatem jechali w dziesiątkę.

Z drużyny niemieckiej Oberbeck przebił gumę, ale dogonił czołową po 10 km. razem z Goebrem, który specjalnie pozostał, aby mu pomóc. W dalszych kilometrach wydarzyły się też liczne defekty.

Wyniki etapu Łódź — Warszawa przedstawiają się następująco:

1) Scheller (Niemcy) w czasie 4:35:11,0 sek. 2) Bartoszkiewicz (N) w czasie 4:35:11,2 sek. 3) Wendel (N) w czasie 4:36:46,2 sek. 4) Oberbeck (N) w czasie 4:36:46,4 sek. 5) Starzyński (Polska) w czasie 4:38:31,4.

Ogółem Niemcy uzyskali na tym etapie czas 18 godzin 23 min. 54 s., a Polacy 18:39:56,8 sek. Różnica na korzyść Niemców wynosiła 16 min. 2 sek.

W ogólnej klasyfikacji wyścigu: 1) Niemcy w ogólnym czasie 102:21:44,6 sek. 2) Polska 104:100:38,4.

Niemcy wygrali zatem wyścig różnicą 1 godz. 38 min. 23,8 sek.

Indywidualnie pierwsze miejsce zajął zwycięzca 4-ch etapów Niemiec Scheller. Pierwszy Polak Oszałnikow znalazł się na 8-em miejscu.

1) Scheller w czasie 25:34:33,8, 2) Oberbeck w cz. 25:40:09,2, 3) Hupfeld w cz. 25:42:55,8, 4) Ruland w czasie 25:42:58,6, 5) Bartoszkiewicz w czasie 25:44:51,2.

WIELKIE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE.

Na Śląsku odbyły się w niedzielę dwie wielkie imprezy lekkoatletyczne.

W Chorzowie mecz kobiecy Warszawianka — Stadjon wygrała wysoko Warszawianka dzięki Walasiewiczównie, która uzyskała aż 5 zwycięstw.

W Katowicach na zawodach męskich Pogoni najlepszy wynik uzyskał Sznajder, który w skoku o tyczce miał wynik 4.03 metrów.

W Bydgoszczy w meczu kobiecym Pomorzec pokonał Poznań 58½:42½ pkt.

PIERWSZA PORAZKA CRACOVII

W niedzielę odbył się w Krakowie mecz piłki nożnej między reprezentacją klubów ligowych a Cracovią, zakończony zwycięstwem ligowców w stosunku 5:3 (4:1). Drużyna ligowców składała się z 10 graczy Garbarni i Chabowskiego z Wisły.

Do przerwy gra równorzędna, ataki jednak ligowców były groźniejsze.